

FELHÍVÁS

az energiatudatos gondolkodást és életmódot elősegítő, helyi szereplőket elérő szemléletformálás megvalósítására

Szemléletformálási programok

KEHOP-5.4.1

Magyarország Kormányának felhívása civil szervezetek, egyházi fenntartású intézmények, önkormányzatok, oktatási intézmények, központi költségvetési szervek részére¹ az energiatudatos, fenntartható életvitel elősegítése érdekében.

A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki az alacsony szén- dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatását. A cél elérését a Kormány civil szervezetek, egyházi fenntartású intézmények, önkormányzatok, oktatási intézmények, központi költségvetési szervek együttműködésével tervezi megvalósítani, jelen felhívásban foglalt feltételek mentén.

Az együttműködés keretében a Kormány vállalja, hogy:

- A felhívás feltételeinek megfelelő projekteket 1 millió Ft – 5 millió Ft közötti vissza nem térítendő támogatásban részesíti a rendelkezésre álló forrás erejéig.
- a támogatási előleggel kapcsolatos feltételeknek megfelelő támogatott projekteknek a Felhívásban meghatározottak szerint támogatási előleget biztosít.

A támogatási kérelmet benyújtó szervezetek az együttműködés keretében vállalják², hogy:

- projektjük megvalósításával hozzájárulnak az energiatudatos és fenntartható energiafogyasztás és ezzel együtt az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelését népszerűsítő célok eléréséhez;
- a kapott támogatáson felül önerőből finanszírozzák a projektet.

¹ Támogatási kérelmet azok a szervezetek nyújthatnak be, amelyek maradéktalanul megfelelnek a Felhívás jogosultsági feltételeinek. Kérjük a támogatási kérelem benyújtása előtt tanulmányozza a részletes jogosultsági feltételeket a 4. fejezetben!

² A támogatási kérelem benyújtására és megvalósítására számos egyéb feltétel vonatkozhat. Kérjük, tanulmányozza át ezeket a Felhívás további fejezeteiben!

Tartalomjegyzék

1.	A tervezett fejlesztések háttere	5
1.1.	A felhívás indokoltsága és célja	5
1.2.	A rendelkezésre álló forrás	6
1.3.	A támogatás háttere	6
2.	Ügyfélszolgálatok elérhetősége	7
3.	A projektekkel kapcsolatos elvárások	7
3.1.	A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek	7
3.1.1.	Önállóan támogatható tevékenységek	7
3.1.2.	Önállóan nem támogatható tevékenységek:	8
3.2.	A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	9
3.3.	Nem támogatható tevékenységek	9
3.4.	A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások	10
3.4.1.	Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások	10
3.4.1.1.	Műszaki és szakmai elvárások	10
3.4.1.2.	Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	11
3.4.1.3.	Egyéb elvárások	12
3.4.2.	Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások	12
3.4.3.	A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások ..	12
3.4.4.	A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások	12
3.5.	A projektvégrehajtás időtartama	13
3.5.1.	A projekt megkezdése	13
3.5.2.	A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam	13
3.6.	Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások	13
3.6.1.	A projekt területi korlátozása	13
3.6.2.	A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	14
3.7.	Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás	14
3.7.1.	Indikátorok	14
3.7.2.	Szakpolitikai mutatók	15
3.7.3.	Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén	15
3.8.	Fenntartási kötelezettség	15
3.9.	Biztosítékok köre	15
3.10.	Önerő	15
4.	A támogatási kérelmek benyújtásának feltételei	16
4.1.	Támogatást igénylők köre	16
4.2.	Támogatásban nem részesíthetők köre	17

4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja	18
4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok	19
4.4.1. Kiválasztási eljárásrend	19
4.4.2. Kiválasztási kritériumok	19
5. A finanszírozással kapcsolatos információk.....	23
5.1. A támogatás formája.....	23
5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége.....	23
5.3. A támogatás mértéke, összege	23
5.4. Előleg igénylése	24
5.5. Az elszámolható költségek köre	24
5.6. Az elszámolhatóság további feltételei.....	28
5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások	29
5.8. Nem elszámolható költségek köre	30
5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések.....	31
5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok.....	31
6. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó melléletek listája	32
7. További információk	32
8. A felhívás szakmai melléletei	34

A Felhívás elválaszthatatlan része az Általános Útmutató a Felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF), amelynek hatályos verziója megtalálható a www.szechenyi2020.hu honlapon.

A Felhívás, az ÁÚF, a szakmai mellékletek és a támogatási kérelem adatlap együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Amennyiben jelen Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az ÁÚF-ban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az ÁÚF, a támogatási kérelem adatlap, továbbá ezek dokumentumai esetén az irányító hatóság, illetve a Miniszterelnökség a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.szechenyi2020.hu honlapon megjelenő közleményeket!

1. A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK HÁTTERE

1.1. A felhívás indokoltsága és célja

Az Európai Unió elfogadás előtt álló 7. Környezetvédelmi Akcióprogramja, a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia, a 3. Nemzeti Környezetvédelmi Program, a Nemzeti Fejlesztés 2030 (OFTK) dokumentuma, valamint a Bizottság Szolgálatának álláspontja Magyarország 2014–2020-as időszakra vonatkozó partnerségi megállapodása és programjai előrehaladásáról szóló dokumentum (Position Paper) egyaránt kiemeli a természeti erőforrások megőrzését, a fogyasztás fenntarthatóbbá tételét, valamint a szemléletformálás fontosságát. A hazai és uniós környezetügyi célok csak a társadalom széles és aktív részvételével, az erőforrások megőrzéséhez, a környezetterhelés megelőzéséhez szükséges eszközrendszer sokfélesége révén valósíthatóak meg, amelyhez kapcsolódóan elengedhetetlen a szemléletformálás támogatása is.

A Partnerségi Megállapodás célul tűzte ki az EU 4. tematikus céljának megfelelően az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérést minden ágazatra vonatkozóan. A Nemzeti Energiastratégia deklarált célja a hazánkban rendelkezésre álló alternatív energiaforrások fokozottabb kihasználásával és energiahatékonysági intézkedések növelésének segítségével az ország energiainport-függőségének csökkentése, illetve az EU által képviselt klímapolitikai irányoknak való mindenkorai megfelelés. Az Energia- és Klímatudatossági Szemléletformálási Cselekvési Terv kiemeli, hogy a Magyarországon az egyre nagyobb számban megvalósuló épületenergetikai korszerűsítések mellett, az energiahatékonysági potenciálok fokozottabb kihasználása, a forrásfelhasználás hatékonyságának növelése érdekében nélkülözhetetlen az általános érdeklődés felkeltése, a fogyasztók megfelelő információkkal való ellátása. A lakossági energiafogyasztásra vonatkozó megtakarítási potenciál becslése számos kutatás és tanulmány témája, amelyek az eszköz- és viselkedésbeli változtatások együttes hatásával jelentős, akár 20 százalékpontos megtakarítást is elérhető célnak tartanak.³ A célok teljesítése érdekében szükséges a struktúraváltás az alacsony szén-dioxid-kibocsátású társadalmi berendezkedés, a fenntartható fejlődés felé való elmozdulás érdekében. Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság azonban nem valósítható meg a lakosság aktív szerepvállalása nélkül, ezért szemléletformálásuk kiemelt jelentőségű.

A felhívás célja ennek megfelelően az energiatudatos gondolkodás és a kapcsolódó viselkedésminták és szokások elterjesztése. A konkrét cél, hogy a lakosság szélesebb körben megismerhesse az energiatakarékos, energiahatékonysági, megújuló és alternatív energiahasznosítási megoldásokat, lehetőségeket, illetve változzanak a lakosok ezekkel kapcsolatos fogyasztói és társadalmi beállítódásai. A fogyasztói és társadalmi attitűdváltás a környezetbarát és energiatudatos fogyasztói döntések számának növekedését (pl. felelős termékválasztás stb.) eredményezi, illetve az ezeket segítő gazdasági-társadalmi struktúraváltást támogatja. Az információs, szemléletformáló programsorozatokkal, kampányokkal, képzésekkel, közösségi együttműködések megvalósításával a felhívás hozzájárul a kompetens és felelős magatartás elterjedéséhez, az energiatudatos életmód értékeinek és eszközeinek széleskörű elterjesztéséhez, valamint a kapcsolódó nem formális tanulási helyzetek ösztönzéséhez és végső soron a megújuló energia-felhasználás növekedéséhez és az energiafelhasználás csökkentéséhez.

A civil szféra, az oktatási szektor, a tudományos szféra együttműködésének eredményeként a legszélesebb körben kell tudatosítani a fenntarthatóság értékrendjét, ismertté tenni az energiatudatos fogyasztási alternatívákat és megismertetni a jelenlegi fogyasztási szokások környezeti hatásait.

Az energiatudatos gondolkodást és életmódot elősegítő szemléletformálás célterületei, összhangban az Energia- és Klímatudatossági Szemléletformálási Cselekvési Tervvel:

³ IEE ChangingEnergyBehaviour, 2011 (https://www.iea.org/media/workshops/2011/lowcarbon/1_Smits.pdf)

I. Energiatakarékosság és energiahatékonyság

1. A hazai lakóépület-állomány állapotából fakadó költségoldali és épület-egészségügyi hatásokra való figyelemfelhívás.
2. Épületek korszerűsítési lehetőségeinek, azok várható költség-haszon értékeinek, és az azokhoz elérhető támogatások ismertetése.
3. Az energiahatékonysági beruházásoknak, mint befektetéseknek a bemutatása
4. Az egyéni energiafogyasztás mértékére és összetételére vonatkozó ismeretek átadása.
5. Energiaigények csökkentésére való figyelemfelhívás, továbbá az odafigyelést vagy kisebb beruházást igénylő energiamegtakarítási és energiahatékonysági tanácsadás, különös tekintettel a fűtési és energiatudatos lakáskorszerűsítési energiahatékonyságra.

II. Megújulóenergia-felhasználás

1. A lakosság által alkalmazható megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos ismeretek átadása, különös tekintettel az alábbi szempontokra:
  - o megújuló energiaforrások típusai és alkalmazása;
  - o energiahatékonyság és megújulóenergia-hasznosítás egymáshoz való viszonya;
  - o tényleges költségek és hasznok, továbbá megtérülés;
  - o a technológiáktól és a kivitelezőtől elvárható minőségek és garanciák.
2. A szolgáltatóktól vételezhető, megújuló alapú energiaszolgáltatásokkal (például zöld tarifa) kapcsolatos információk átadása.
3. Helyi megújuló potenciálokkal kapcsolatos tájékoztatás.

Jelen konstrukció keretében kizárólag olyan támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a fenti célkitűzéseknek.

1.2. A rendelkezésre álló forrás

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 1 milliárd Ft.

Jelen felhívás forrását a Kohéziós Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A támogatott támogatási kérelmek várható száma: max. 1000 db.

1.3. A támogatás háttere

Jelen felhívást a Környezeti és Energhatékonsági Operatív Program (KEHOP) keretében a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energhatékonsági Operatív Programok Irányító Hatósága (IH) hirdeti meg, a Környezeti és Energhatékonsági Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1084/2016. (II. 29.) Korm. határozat alapján.

A szélesen értelmezett – a lakosság mellett a vállalkozói, közintézményi szereplőket is magában foglaló – társadalom energiatudatossággal kapcsolatos ismereteinek hiánya megghiúsíthatja a KEHOP 5. Energhatékonság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása c. prioritásának keretében megvalósítandó intézkedések hatékony megvalósítását. Ennek elkerülése, illetve a tudatos, fenntartható energiafogyasztás, és ezzel együtt az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelése érdekében a KEHOP 5.4.1. felhívás a fogyasztói szokások, valamint az azokat meghatározó gondolkodásmódok megváltoztatásának elsődleges eszközeül szolgáló szemléletformálásra irányul, hozzájárulva az Energia- és Klímatudatossági Szemléletformálási Cselekvési Terv céljaihoz.

Az energia-megtakarításokat indukáló támogatott szemléletformálási projektek társadalmi hatásaként az energiatudatos magatartás szociális normává válik, továbbá a jövő generációk iránti felelősségérzet megerősödésével lehet számolni. A szemléletformálás közvetett módon az energiafogyasztás csökkenését, a megújuló energiaforrások felhasználásának növelését és – annak mintegy velejárójaként – az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését eredményezi hosszútávon.

2. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálathoz a **06/1 896-0000**-ás, normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30 órától 16 óráig, pénteken 8:30 órától 14 óráig fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a www.szechenyi2020.hu oldalon, ahol a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

3. A PROJEKTEKKEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

Kérjük, hogy a támogatási kérelem összeállítása során vegye figyelembe, hogy a projekteknek meg kell felelniük különösen a következőknek:

3.1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek

I. Projektelőkészítés

- Megvalósíthatósági Tanulmány (MT) elkészítése
- közbeszerzési dokumentáció összeállítása és a közbeszerzési eljárás lefolytatása

II. Projektmegvalósítás

III. Horizontális tevékenységek

- projektmenedzsment
- projekttel kapcsolatos tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
- esélyegyenlőség biztosítása

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan a II. Projektmegvalósítási tevékenység részeként:

- a) intézményi, települési, illetve több településen átívelő, interaktív tematikus szemléletformálási programsorozatok szervezése és lebonyolítása

A tevékenységen előre meghatározott tematikára épülő, egy vagy több jól lehatárolt, egymással összefüggő témát többféle megközelítésben találó, különböző célcsoportok bevonására és a közösségek aktivizálására alkalmas, többféle programtípus megvalósítását értjük. A programok kialakításánál alapkövetelmény a célcsoportok aktív, igazolható bevonása.

b) települési figyelemfelhívó akciók megvalósítása

A tevékenységen önállóan lebonyolított szemléletformálási rendezvényeket vagy más rendezvény keretében, az energiatudatosságot népszerűsítő megjelenést (pl. saját stand önálló programokkal) értünk.

c) települési/intézményi szereplők energiatudatos szemléletének terjesztésében való közreműködés ösztönzése, ennek keretében: tájékoztató előadások/workshopok/fórumok szervezése és lebonyolítása a projektben érintett intézmények munkavállalói számára

A tájékoztató előadások/workshopok/fórumok szervezése és lebonyolítása kizárólag a projekt keretében megvalósuló szemléletformálással érintett település(ek) intézményeinek (polgármesteri hivatal, iskolák, óvodák stb.) döntéshozói és munkavállalói energiatudatos szemléletének formálását, terjesztését szolgálhatja.

d) gyakorlatorientált ismereteket átadó, pozitív, a mindennapos tevékenységek közé integrálható, jó példákat közvetítő térségi és helyi tanulmányi versenyek szakmai előkészítése és lebonyolítása

A tevékenység során kisléptékű, intézményi, iskolai, települési vagy térségi versenyek, vetélkedők támogathatók.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak a II. Projektmegvalósítási tevékenység részeként:

e) gyakorlatban hasznosítható ismeretek és tudás átadására alkalmas szakkörök szervezése és lebonyolítása

A szakkörök témája célzottan csak energiatudatossággal kapcsolatos (energiatakarékosság, energiahatékonyság, megújuló energiafelhasználás) lehet. Alapcél a problémák és megoldások felismertetése és a mindennapi élet során hasznosítható jó gyakorlatok megismertetése, tapasztalatcsere, egyéni megoldások, saját ötletek megismertetése.

f) a települési programsorozathoz és figyelemfelkeltő akcióhoz kapcsolódó médiakampányok megszervezése és lebonyolítása

A tevékenység során a kötelezően választott (a, b) tevékenységhez kapcsolódó médiakampányok támogathatók (tv, rádió megjelenés, óriásplakátok, internetes hirdetések, újságcikkek, stb.).

g) a felhívás fő céljához kapcsolódó szakirányú tanulmányi kirándulások, szakmai üzemlátogatások, szakmai tanulmányutak megszervezése és lebonyolítása, azokon való részvétel támogatása

Az 1.1 pontban meghatározott célokhoz egyértelműen kapcsolódó gyártók, gyártási folyamatok, termelők, mintaértékű felhasználók és egyéb helyszínek meglátogatása, megismertetése támogatható. Kizárólag a kedvezményezett település(ek) döntéshozói és intézményei

munkavállalói, valamint a közoktatásban résztvevők számára történő, belföldi tanulmányút megszervezése és lebonyolítása támogatható.

h) a kedvezményezett honlapján belül a projekt számára aloldal létrehozása és annak a projekt során elkészített tartalmakkal és szervezett eseményekkel való folyamatos feltöltése, frissítése

Kedvezményezett köteles az aloldalon és további online felület(ek)en a projekttel kapcsolatos információkat közzétenni, a projekt időtartama alatt folyamatosan frissíteni, illetve a projekt keretében készült tanulmányokat, összefoglalókat hozzáférhetővé tenni. A honlap és annak tartalmának elérését a fenntartási idő végéig biztosítani kell.

i) térségi vagy helyi rendezvényeken energiatudatos szemléletre nevelő, kreatív, játékos foglalkozások szervezése és lebonyolítása gyermekek számára

j) a gyakorlati tanulást elősegítő, a célcsoportot aktívan bevonó, demonstrációs elemeket tartalmazó ismeretterjesztő bemutatóhely kialakítása

A bemutatóhely kialakítható szabadtéri vagy beltéri környezetben, a bemutató témájának célzottan az energiatudatossághoz (energiatakarékosság, energiahatékonyság, megújuló energiafelhasználás) kell kapcsolódnia.

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak.

3.3. Nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében a 3.1.1. - 3.1.2. pontokban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható, különös tekintettel az alábbi tevékenységekre:

- a) konkrét szervezet(ek), termék(ek) vagy szolgáltatás(ok)marketingje, népszerűsítése
- b) nemi, faji vagy etnikai származáson, valláson, vallásos vagy politikai meggyőződésen, fogyatékonyságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést tartalmazó vagy közízlést sértő kommunikációs tevékenység
- c) politikai tartalmú kommunikációs tevékenység
- d) közoktatási, szakképzési vagy felsőoktatási alaptevékenység (formális oktatás)
- e) külföldi helyszínen megvalósuló rendezvény, illetve külföldi lakosság elérése

3.4. A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások

3.4.1. Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások

3.4.1.1 Műszaki és szakmai elvárások

A projekt műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges:

a) Helyi szereplőket elérő szemléletformálás megvalósítása során az önállóan támogatható tevékenységek közül legalább egy tevékenység egy projektben történő megvalósítása szükséges. Az önállóan nem támogatható, választható tevékenységek számában egy projekten belül nincs korlátozás.

b) A helyi szereplőket érintő szemléletformálás megvalósítását célzó projektek tematikája a lakosság egyéni, energiafogyasztás-csökkenésre irányuló intézkedéseinek és energiatudatos életmódra való áttérésének ösztönzésére, az energiatermelés és felhasználás problémáinak és a megoldási módok felismerésére, az energiatudatos magatartási minták elterjesztésére, valamint az odafigyelést vagy kisebb pénzügyi ráfordítást igénylő energia-megtakarítási és energiahatékonysági lehetőségek megismertetésére kell, hogy épüljön.

c) A projekttel megvalósítani kívánt, energiatudatos gondolkodást és életmódot elősegítő szemléletformálást az Energia- és Klímatudatosság Cselekvési Tervvel összhangban, az 1.1-es pontban meghatározott célterületek figyelembevételével kell megvalósítani.

d) Kedvezményezettnek a lakosságon belül jól lehatárolható célcsoportokat, illetve térségeket kell kijelölnie, a projekt céljait és megvalósítási módszereit az előzetes tapasztalatok vagy kutatások alapján ezekhez kell igazítania, és a specifikus illeszkedést a megvalósíthatósági tanulmányban be kell mutatnia.

e) A projekt keretében megvalósuló valamennyi tevékenységet és azok kommunikációját az energiatudatosság jegyében kell lebonyolítani (a helyszínválasztásra, a rendezvényen használt eszközökre kiterjedően is).

f) A (köz)beszerzéseket a környezettudatossági szempontokat figyelembe véve kell lefolytatni (zöldbeszerzések).

g) A Támogatást igénylőnek vagy a konzorcium valamely tagjának vagy a támogatást igénylő szervezet projektbe bevont szakértőjének rendelkeznie kell referenciákkal, igazolható tapasztalattal energiatudatossággal, energiatakarékosággal, illetve megújuló energiahasználattal kapcsolatos területen, vagy ilyen témájú szemléletformáló kampányok lebonyolításában (minimum 1 év tapasztalat vagy 1 kampány).

Amennyiben a projekt tervezése és megvalósítása során a támogatást igénylő, konzorciumi vagy együttműködő partnere, de legalább a megvalósításban/projektmenedzsmentben résztvevő 1 fő szakértője nem rendelkezik minimum hároméves tapasztalattal az energiatudatossággal kapcsolatos szemléletformálási területen, akkor elvárás az energiatudatossággal kapcsolatos szemléletformálásban jártas, minimum három év tapasztalattal rendelkező civil szervezettel történő igazolt konzultáció, dokumentált együttműködés vagy hároméves tapasztalattal rendelkező szakértő bevonása.

- h) Az egyes projekteknek nem feltétlenül kell egy településen megvalósulni, több települést érintő és több intézményen átívelő programok megvalósítására is lehetőség van.
- i) A szakmai tevékenységek megvalósításánál elvárás a környezeti nevelési referencia (referenciák felsorolása, önéletrajzok, munkaköri leírás/munkáltatói nyilatkozat csatolása).
- j) Az egyes projekttevékenységek megvalósítása során átadott ismereteknek naprakésznek és hitelesnek kell lenniük.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki, szakmai tartalom csökkenése esetén – a csökkenés mértékétől függetlenül – az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában!

3.4.1.2. Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.
- Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.
- Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.
- Infokommunikációs fejlesztések esetén kötelező a W3C szabvány szerinti infokommunikációs akadálymentesítés.
- Az esélyegyenlőségi célcsoportot vagy annak képviselőit a támogatást igénylő bevonja a projekt tervezésébe, végrehajtásába.
- A projekt keretében kizárólag jogtisztta kommunikációs anyagok kerülhetnek felhasználásra.
- A támogatást igénylőknek vállalniuk kell, hogy együttműködnek az Irányító Hatósággal, valamint az Európai Unió kijelölt hatóságaival a projekt megvalósítása során.
- A KEHOP által támogatott szerződésekben ki kell kötni, hogy a létrejövő szerzői jogi védelem alá eső alkotásoknak a végső Kedvezményezett tulajdonába kell kerülniük. A Kedvezményezett köteles a közbeszerzési eljárás lefolytatása során az Ajánlati Felhívásban, illetve a nyertes ajánlattevővel megkötött szerződésben kikötni, hogy a teljesítés során keletkező, szerzői jogi védelem alá eső alkotáson a Kedvezményezett területi korlátozás nélküli, határozatlan idejű, kizárólagos és harmadik személynek átadható felhasználási jogot szerez, továbbá jogot szerez az alkotás (terv) átdolgozására is.

3.4.1.3. Egyéb elvárások

Jelen felhívás esetén nem releváns.

3.4.2. Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások

A projekt megvalósítása során legalább 2 mérföldkövet szükséges tervezni, legfeljebb 3 mérföldkő tervezhető. Az utolsó mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára szükséges megtervezni. Ezt a mérföldkövet úgy kell tervezni, hogy a projektkezdéstől számított 12 hónapon belül megtörténjen.

Mérföldkő a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, esemény vagy a projekt megvalósítása révén elért szakmai eredmény lehet. A mérföldköveknek illeszkedniük kell az OP releváns célkitűzéseikhez.

Támogatás csak abban az esetben fizethető ki, ha a kifizetési kérelemhez meghatározott mérföldkő, vagy a kifizetési kérelem alátámasztásában rögzített vállalások a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet alapján (a továbbiakban: 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet) vonatkozó részei alapján teljesültek.

A mérföldkövek a támogatási szerződésben egyedileg kerülnek rögzítésre. Minden mérföldkőhöz kifizetési kérelemnek kell kapcsolódnia, de kifizetési kérelem a mérföldkövek elérése előtt is benyújtható, megfelelő szakmai alátámasztással.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki-szakmai tartalom csökkenése és/vagy a vállalt indikátorszám nem teljesülése esetén az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában.

3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások

Közbeszerzési kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatás az ÁÚF 9. pontjában található.

3.4.4. A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.5. A projektvégrehajtás időtartama

3.5.1. A projekt megkezdése

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett projekthez is igényelhető. Megkezdett projekt abban az esetben részesülhet támogatásban, ha a támogatási kérelem benyújtásakor nem minősül fizikailag befejezettnak.

A támogatott projekt megkezdettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8. pontjának 6.1. alpontja tartalmazza.

Ha a támogatást igénylő a támogatási döntés kézhezvételét megelőzően közbeszerzési eljárást folytat le, köteles a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet XVI. fejezetének rendelkezései szerint eljárni.

3.5.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam

A projekt fizikai befejezésére a projekt megkezdésétől, vagy – amennyiben a projekt a Támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdődött meg – a projekt Támogatási szerződés hatályba lépését követő megkezdésétől legfeljebb 12 hónap áll rendelkezésre. Ezen időtartamtól eltérni csak az Irányítói Hatóság egyedi hozzájárulásával lehetséges.

A projekt fizikailag befejezett, amennyiben a projekt keretében támogatott valamennyi tevékenység a Támogatási szerződésben meghatározottak szerint, a Felhívásban meghatározott feltételek mellett teljesült. A projekt fizikai befejezés napjának a projekt utolsó támogatott tevékenysége fizikai teljesítésének a napja minősül.

A támogatott tevékenységtípusok fizikai teljesítettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8. pontjának 6.2. alpontja tartalmazza.

A támogatást igénylő projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje: 2020. december 31.

A záró kifizetési igénylés benyújtásának határideje az utolsó mérföldkő (a projekt fizikai befejezését) elérését követően 30 nap.

3.6. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások

3.6.1. A projekt területi korlátozása

A fejlesztés megvalósulásának helyszíne Magyarország.

3.6.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.7. Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás

3.7.1. Indikátorok

A konstrukció keretében kötelező monitoring mutató:

Indikátor neve	Alap	Mértékegység	Típusa	Célérték ⁴	Azonosító
Energia- és klímatudatossági kampányokban aktívan résztvevő lakosság száma	KA	fő	output indikátor	50 000	15

Az egyes projektek esetén a támogatható összköltségtől függően kötelező minimum aktív elérés számok a következők:

1 millió Ft esetén 100 fő

minden további 1 millió Ft támogatási összeg növekedés esetén 100 fővel növekszik az elvárt minimum elérés szám. (Pl. 3 millió esetén 300 fő, 5 millió esetén 500 fő minimum elérés).

További választható indikátor, „f) a települési programsorozathoz és figyelemfelkeltő akcióhoz kapcsolódó médiakampányok megszervezése és lebonyolítása” választható tevékenység megvalósítása esetén megadása kötelező:

Mutató	Mértékegység	Régió kategória
A szemléletformálási kampány által elért lakosság száma (passzív elérés)	fő	fejlettebb, kevésbé fejlett

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 88. §-a alapján a kedvezményezett kizárólag a támogatás arányos csökkentése mellett jogosult csökkenteni az indikátor célértéket a támogatási szerződésben/támogatói okiratban.

⁴Célérték = a felhívás keretében megvalósuló projektek által elért aktív résztvevők száma összesítve

Amennyiben egy indikátor nem éri el a projektre a támogatási szerződésben/támogatói okiratban meghatározott érték 75%-át, a támogatás csökkentésre kerül, illetve a kedvezményezett - a vis maior esetét kivéve - a támogatás arányos részét, a rendeletben meghatározottak szerint köteles visszafizetni.

3.7.2. Szakpolitikai mutatók

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.7.3. Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.8. Fenntartási kötelezettség

A támogatást igénylő a projektmegvalósítás befejezésétől számított 3 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a kedvezményezett honlapján belül, a projekt számára létrehozott aloldalt, és az azon vagy egyéb online felületen közzétett tartalmakat, projektelemekek elérhetőségét, illetve a gyakorlati tanulást elősegítő, a célcsoportot aktívan bevonó, demonstrációs elemeket tartalmazó ismeretterjesztő bemutatóhelyet fenntartja.

Valamennyi tevékenységcsoporthoz kapcsolódó projekt esetében a projekt befejezését követő 3 évben a kedvezményezett (és konzorciumi partnere):

- a támogatásból beszerzett és/vagy létrehozott materiális javakat nem idegenítheti el;
- a támogatás felhasználásával elkészített tanulmányokat, és kommunikációs anyagokat csak az Irányító Hatóság vezetőjének előzetes engedélyével idegenítheti el.

Amennyiben a támogatást igénylő fenntartási kötelezettséggel bíró tevékenységet nem valósít meg, fenntartási kötelezettsége nem keletkezik, erről a projekt zárásakor külön is nyilatkozni szükséges.

3.9. Biztosítékok köre

A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 6. pontja tartalmazza.

3.10. Önerő

A támogatást igénylőnek legalább a projekt összköltségének az igényelt támogatási összeggel csökkentett részét kitevő önerővel kell rendelkeznie. Az önerő saját forrásból és az államháztartás alrendszeréből származó egyéb támogatásból állhat. Saját forrásnak a kedvezményezett által a projekthez igénybevett állami támogatást, valamint az Európai Unió intézményei, ügynökségei, közös

vállalkozásai vagy más szervei által központilag kezelt, a tagállam ellenőrzése alá sem közvetlenül, sem közvetve nem tartozó uniós finanszírozást nem tartalmazó forrás minősül.

Az önerő rendelkezésre állását a támogatási kérelem benyújtásakor a támogatást igénylőnek nyilatkozattal (kiemelt eljárásrend keretében megvalósuló projektek kivételével helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások esetén a támogatást igénylői nyilatkozaton felül képviselő-testületi, társulási tanácsai határozattal, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt, a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozatával, költségvetési szervek esetén pedig a támogatást igénylői nyilatkozaton felül az irányító szerv vezetőjének nyilatkozatával a saját forrás biztosításáról), míg legkésőbb az első kifizetési igénylés benyújtásakor (ideértve az előlegigénylését is) az ÁÚF 8. pontjának 5.alpontjában meghatározott módon és formában kell igazolnia.

Jelen felhívás esetén támogatást igénylő 100 % támogatásra jogosult

A támogatást igénylőnek a projekt nem elszámolható költségeit önerőből szükséges fedeznie.

4. A TÁMOGATÁSI KÉRELMEK BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

4.1. Támogatást igénylők köre

Jelen felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- a) Települési önkormányzatok
- b) Alap és/vagy középfokú közoktatási intézmények (azok fenntartói és/vagy üzemeltetői és/vagy tulajdonosai és/vagy önállóan gazdálkodás esetén maguk az intézmények)
- c) Civil szervezetek

A fenti a), b) és c) pontoknak megfelelően támogatási kérelem benyújtására jogosult szervezetek KSH szerinti gazdálkodási forma kódjai⁵a következők lehetnek:

- 312, Központi költségvetési szerv
- 321, Helyi önkormányzat
- 327, Helyi önkormányzatok társulása
- 382, Költségvetési rend szerint gazdálkodó, önkormányzati költségvetési körbe tartozó szerv
- 517, Egyéb szövetség
- 525, Vallási tevékenységet végző szervezet
- 529, Egyéb egyesület
- 541, Kamara
- 549, Egyéb köztestület
- 551, Bevett egyház
- 552, Elsődlegesen közfeladatot ellátó belső egyházi jogi személy
- 555, Elsődlegesen vallási tevékenységet végző belső egyházi jogi személy

⁵ https://www.ksh.hu/docs/osztalyozasok/gfo/gfo_14.pdf

- 559, Egyházi szervezet technikai kód
- 561, Közalapítvány
- 563, Egyéb alapítvány önálló intézménye
- 569, Egyéb alapítvány
- 599, Egyéb, jogi személyiségű nonprofit szervezet

Egyéb megkötés:

- **Székhely** Magyarországon székhellyel illetve telephellyel rendelkező, a 4.1. Támogatást igénylők köre c. pontban felsorolt szervezetek nyújthatnak be támogatási kérelmet.

Amennyiben a Támogatást igénylő szervezet nem azonos a fejlesztéssel érintett közoktatási intézmény működtetőjével és/vagy fenntartójával és/vagy tulajdonosával, a másik két jogcímet betöltő szervezettől hozzájáruló nyilatkozatot kell benyújtania, mely szerint a működtető/fenntartó/tulajdonos ismeri és támogatja az adott projekt célkitűzéseit és megvalósítását, fenntartását, valamint a projekt megvalósítási időszaka alatt és azt követően legalább a kötelező fenntartási időszak végéig vállalja a működtetői/fenntartói/tulajdonosi jogokból és kötelezettségekből eredő feladatok ellátását.

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség. Egy támogatást igénylő egy támogatási kérelem benyújtására jogosult önállóan vagy konzorciumvezetőként. Emellett konzorciumi tagként további egy konzorciumban részt vehet.

Alap és/vagy középfokú közoktatási intézmény fenntartója által benyújtott projektek számában nincs korlátozás, ha egy fenntartó több iskolát tart fenn, akkor ugyanaz a fenntartó több iskolára vonatkozóan is benyújthat támogatási kérelmet, de egy iskolára vonatkozóan csak egy támogatási kérelem benyújtására van lehetőség.

Konzorciumi partner kizárólag olyan szervezet lehet, amely megfelel a támogatást igénylők körében szereplő szervezeteknek.

A konzorciumba maximum 2 partner vonható be, a konzorciumi vagy társulási megállapodásban legalább az alábbi feltételeket kell a résztvevő tagoknak egymással rendezni⁶:

- A tagok együttműködési kötelezettsége legalább a fenntartási időszak végéig
- A konzorcium képviselőjére felhatalmazott szervezet, illetve a szervezet nevében eljárásra jogosult személy jogai és kötelezettségei
- A támogatásból megvalósítani kívánt feladatok felosztása (földrajzi terület és költségvetés szerint)
- Saját forrás esetén saját forrás tagok közötti felosztása
- A beszerzett eszközök tulajdonjoga és számviteli aktiválása
- Kilépésre vonatkozó szabályok, a tagság megszűnése, szankcionálás

4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Lásd az ÁÚF „Kizáró okok listája” c. részben.

⁶ jogi személyiségű társulás (322) esetén ld. még a társulási megállapodásnak a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvényben meghatározott kötelező tartalmi elemeit, többcélú kistérségi társulás (366) esetén a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvényt

4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja

A támogatási kérelmek benyújtása legkorábban a felhívás megjelenését követően, 2016. október 3-tól legkésőbb 2018. október 3-ig lehetséges.

Ezen időszak alatt az alábbi értékelési határnapokig benyújtásra kerültek projektek kerülnek együttesen elbírálásra:

2016. október 14.

2016. október 28.

2017. január 2.

2017. július 3.

2018. szeptember 3.

A támogatási kérelem benyújtásának módja online benyújtás, elektronikus kitöltő programon keresztül.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a kitöltő programban véglegesített támogatási kérelemhez a felhívás 6. pontjában leírt módon kell csatolni a kérelem elektronikus benyújtását hitelesítő, cégszerűen aláírt nyilatkozatot is!

A nyilatkozat papír alapú példányát – ha azt nem minősített elektronikus aláírással⁷ látták el - postai úton is be kell nyújtani az elektronikus benyújtást követően legkésőbb az elektronikus benyújtást követő 3 napon belül zárt csomagolásban, postai ajánlott küldeményként vagy expressz postai szolgáltatás⁸/futárposta-szolgáltatás⁹ (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) igénybevételével a következő címre:

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Helyettes Államtitkárság

1437 Budapest, Pf. 328.

Kérjük, hogy a küldeményen jól láthatóan tüntesse fel a felhívás kódszámát, a támogatást igénylő nevét és címét!

⁷ Minősített elektronikus aláírás: olyan - fokozott biztonságú - elektronikus aláírás, amelyet az aláíró biztonságos aláírás-létrehozó eszközzel hozott létre, és amelynek hitelesítése céljából minősített tanúsítványt bocsátottak ki.

⁸ A postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény (a továbbiakban Posta tv.) 2. § 9. pontjában foglaltak szerint expressz postai szolgáltatás: az az időgarantált szolgáltatás, melynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldeményt belföldön legkésőbb a felvételt követő munkanapon, Európai Unió tagállamaiba címzett küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő harmadik munkanapon, egyéb nemzetközi viszonylatú küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő ötödik munkanapon kézbesíti, és emellett az alábbi a)-f) pontban foglalt többlétszolgáltatások közül legalább egyet teljesít:

- a) nyomon követhető kezelés;
- b) utánvétel;
- c) tértivevény;
- d) értéknyilvántartás.
- e) kizárólag a küldemény címzettjeként megjelölt személy kezéhez történő kézbesítés;
- f) a küldeménynek a feladó lakóhelyén, tartózkodási helyén, székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén történő felvétele.

⁹ A Posta tv. 2. § 15. pontjában foglaltak szerint futárposta-szolgáltatás: olyan - a küldemény felvételétől számított legfeljebb 24 órán belül teljesítendő - időgarantált postai szolgáltatás, amelynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldemény felvételét végző személy a postai küldeményt a kézbesítés megkísérléséig megszakítás nélkül személyes felügyelete alatt tartja oly módon, hogy a feladó ez alatt bármely időpontban rendelkezhesen a postai küldemény címzettjének vagy címének a megváltoztatásáról, és sikertelen személyes kézbesítés esetén megtehesse a szükséges intézkedéseket. Felhívjuk figyelmét, hogy amennyiben postafiók címre kell beküldeni a támogatási kérelmet, akkor futárpostai szolgáltatás – a Posta törvény rendelkezései alapján - nem vehető igénybe.

4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok

4.4.1. Kiválasztási eljárásrend

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet alapján standard kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra.

A támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője szakaszos elbírálással dönt.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az Irányító Hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az ÁÚF 3. pontjában (*A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja*) találhatóak.

4.4.2. Kiválasztási kritériumok

Jelen felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon projektek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, valamint az alábbi kritériumoknak:

1. Nem hiánypótolható jogosultsági kritériumok:

- a) a támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat elektronikus és – elektronikus aláírás használatának kivételével – papír alapú példánya hiánytalan, hibátlan és határidőben benyújtásra került,
- b) a támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4.pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint,
- c) Az igényelt támogatás összege nem haladja meg a maximálisan igényelhető támogatási összeget és eléri a minimálisan igényelhető támogatást.

Amennyiben a fenti nem hiánypótolható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

2. Hiánypótolható jogosultsági szempontok

- a) A támogatást igénylő a Felhívás 6. pontjában szereplő összes dokumentumot az előírt formában csatolta.
- b) A támogatást igénylő a Felhívásban meghatározott támogatást igénylők körébe tartozik, és – az ÁÚF 2.3. pontjában foglalt kizáró ok kivételével – nem tartozik ÁÚF 2. pontja szerinti kizáró okok hatálya alá.

Amennyiben a fenti hiánypótolható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor egyszeri alkalommal hiánypótlási felhívásra kerül sor.

3. Tartalmi értékelési szempontok

Abban az esetben, ha a projektértékelési előfeltételek bármelyikének nem felel meg, a támogatási kérelem az értékelés során elutasításra kerül.

	Értékelési előfeltételek	Megfelelt
1.	A projekt illeszkedik jelen felhívás céljaihoz és elérni kívánt eredményeihez (az 1.1. pontban meghatározott célterületek figyelembevételével).	igen/nem
2.	A felhívásban megfogalmazott horizontális (esélyegyenlőségi és fenntarthatósági) szempontok teljes érvényesülését vállalta és megfelelően bemutatta.	igen/nem
3.	A projekt által szemléletformálással aktívan elért résztvevők száma a felhívás 3.7.1 pontjában előírt támogatási összeghez kötött minimum számot eléri.	igen/nem
4.	A támogatást igénylő (vagy jogelődje) és konzorciumi partnere(i) legalább egy éve működik/működnek a támogatási kérelem beadási időpontjától számítva.	igen/nem
5.	A Támogatást igénylő vagy a konzorcium valamely tagja vagy a támogatást igénylő szervezet projektbe bevont szakértője rendelkezik referenciákkal, igazolható tapasztalattal energiatudatossággal, energiatakarékossgal, illetve megújuló energiahasználattal kapcsolatos területen, vagy ilyen témájú szemléletformáló kampányok lebonyolításában (1 év tapasztalat vagy 1 kampány).	igen/nem

	Értékelési szempont	Adható pontszám
1.	A támogatást igénylő értékelése	13 pont
1.1	A támogatást igénylő és a konzorcium tagjai alaptervékenysége és az alaptervékenység projekttel való kapcsolata egyértelmű módon bemutatásra került és megfelelő.	2 pont
1.2	A projekt megvalósítása szempontjából releváns eljárási, képviseleti szabályokat (1 pont), valamint döntési mechanizmusok menetét bemutatta (1 pont), a kompetenciákat és szervezeti felépítést bemutató szervezeti ábrát csatolta (konzorcium esetén a konzorciumi tagok figyelembevételével) (1 pont).	3 pont
1.3	A projekt lebonyolításában (projektmenedzsment szervezetben) résztvevők: <ul style="list-style-type: none"> · tapasztalata a projekt-lebonyolításban bemutatásra került (2 pont), · felelősségi és jogköre tisztázásra került (2 pont). 	4 pont
1.4	A kedvezményezett rendelkezik a támogatás feltételeinek megfelelő, a projekt kialakításához és végrehajtásához szükséges szakmai kompetenciákkal, adminisztratív, pénzügyi és működési	4 pont

	<p>kapacitással:</p> <ul style="list-style-type: none"> · a támogatást igénylő (ha releváns, partnereivel együttesen) megfelelő szakemberekkel rendelkezik a projekt megvalósításához (1 pont) · a támogatást igénylő megfelelő adminisztratív és működési kapacitással rendelkezik a projekt lebonyolításához (2 pont) · a támogatást igénylő szervezet pénzügyi stabilitásának alátámasztása megtörtént (1 pont). 	
2.	Műszaki, megvalósítási adatok	43 pont
2.1	<p>A Felhívásban rögzített szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások figyelembe vételével tervezett a projekt és az alábbi szempontok teljes körűen kifejtésre kerültek:</p> <ul style="list-style-type: none"> · a projekt szükségességét megalapozó helyzetértékelés megtörtént (3 pont) · az egyes tevékenységek kapcsán a felhívásban megfogalmazott célok elérése érdekében kidolgozott módszerek, tervezett tevékenységek és folyamatok kifejtésre kerültek (15 pont) · konkrét célcsoport(ok)hoz, illetve a megvalósítás helyszínéhez (település/térség szint) való illeszkedést a támogatást igénylő bemutatta (5 pont) · az egyes projekttevékenységek megvalósítása során átadott ismeretek naprakészsége és szakmai megalapozottsága bemutatásra került (5 pont) · a tevékenységeknek és azok kommunikációjának az energiatudatosság jegyében történő lebonyolítása kifejtésre került (5 pont) · a (köz)beszerzések lefolytatása a környezettudatossági szempontok figyelembe vételével tervezett (zöldbeszerzések) (1 pont) · a projekt eredményeinek felülvizsgálatára, fenntartására vonatkozó koncepció bemutatásra került (3 pont) 	37 pont
2.2	<p>A projekt ütemezése reális és szakmailag megvalósítható:</p> <ul style="list-style-type: none"> · az ütemterv teljes körű, a határidők reálisak (a kapacitások figyelembe vételével) (3 pont) · az összefüggő tevékenységek egymásra épülnek (3 pont) 	6 pont
3.	Pénzügyi feltételek	19 pont
3.1	<p>A projekt kizárólag a felhívásban meghatározott elszámolható költségeket tartalmaz (a projekt költségvetése csak akkor tartalmazhat nem elszámolható költséget, ha annak a rendelkezésre állása önerő hozzájárulással/egyéb forrás igazolásával biztosított).</p>	1 pont
3.2	<p>A projekt költségeinek alátámasztása megtörtént:</p> <ul style="list-style-type: none"> · indokolt, reális, piaci áraknak megfelelően tervezett költségelemek szerepelnek- a költségvetési tervben, amennyiben releváns, saját forrás rendelkezésre állása biztosított (5 pont) · a költségvetési tábla átlátható, teljes, szakmai szempontból 	16 pont

	<p>megfelelő (3 pont)</p> <ul style="list-style-type: none"> · A költségek tartalma bemutatásra került (5 pont) · A szakmai tevékenységek és a pénzügyi ütemezés egymással összhangban vannak, támogatást igénylő likviditása biztosított (3 pont) 	
3.3	A projekt megvalósításával kapcsolatban felmerülő, a projekt sikere szempontjából lényeges kockázatok, azok megelőzése és kezelése bemutatásra került.	2 pont
4.	Egyéb elvárások	25 pont
4.1	<p>Az önállóan nem támogatható tevékenységek közül választott projektelemek száma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 • 2 • 3 	<p>1 pont 2 pont 3 pont</p>
4.2	<p>A projekt megvalósítása során alkalmazott, a háztartásokat megszólító, azok tudatos energiafelhasználását közvetlenül segítő projektelemek száma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 • 2 • 3 vagy annál több 	<p>1 pont 3 pont 5 pont</p>
4.3	<p>A projekt megvalósítása során alkalmazott interaktív projektelemek száma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 • 2 • 3 vagy annál több 	<p>1 pont 3 pont 5 pont</p>
4.4	<p>A támogatást igénylő vagy a konzorcium valamely tagja igazoltan, szakmai megvalósítóként részt vett az Európai Unió által támogatott környezeti szemléletformálási témájú projekt megvalósításában:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 projekt esetén: • 3 projekt esetén • 4 projekt, vagy annál több 	<p>1 pont 2 pont 4 pont</p>
4.5	<p>A támogatást igénylő vagy a konzorcium valamely tagjának a meghatározott minimum elvárás feletti tapasztalata van energiatudatossággal, energiatakarékosággal, illetve megújuló energiahasználattal kapcsolatos területen vagy ilyen témájú, nem Európai Unió által támogatott szemléletformáló kampányok lebonyolításában.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 év vagy 1 kampány 	1 pont

	<ul style="list-style-type: none"> • 2 év tapasztalat vagy 2 kampány: • 3 év felett, vagy 3 kampány felett: 	<p>3 pont 5 pont</p>
4.6	<p>A projekt megvalósítása érint olyan települést, amely a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 2, illetve 3. melléklete alapján</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kedvezményezett járásban található • Fejlesztendő járásban található • Komplex programmal fejlesztendő járásban található 	<p>1 pont 2 pont 3 pont</p>

Amennyiben az Értékelési szempontokat tartalmazó táblázatban felsorolt kritériumoknak való megfelelés nem ítélt meg egyértelműen, tisztázó kérdés feltevésére van lehetőség.

Abban az esetben, ha az 1 – 3. fő értékelési szempontokra adott pontszám kevesebb, mint 45 pont, a támogatási kérelem elutasításra kerül.

Az 1 – 3. fő értékelési szempontokra megítélt 45 pont elérése nem jelenti automatikusan a támogatás megítélését! Nem támogathatók azok kérelmek sem, melyek a 2.1 értékelési szempont esetén a minimum 22 pontot nem érik el.

5. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Kérjük, a projekt előkészítése során vegye figyelembe, hogy a támogatást a projekt megvalósítása során csak akkor tudja majd igénybe venni, ha megfelel a következő szabályoknak!

5.1. A támogatás formája

Jelen felhívás keretében nyújtott támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.

5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége

Jelen felhívás keretében a projekt elszámolható összköltsége legfeljebb 5 millió Ft lehet.

5.3. A támogatás mértéke, összege

- a) Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 1 millió Ft, maximum 5 millió Ft lehet.
- b) A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a.

5.4. Előleg igénylése

Jelen felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg maximális mértéke a megítélt támogatás

- a) 50 %-a, de civil szervezet, egyházi jogi személy, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb egymilliárd forint,
- b) 100 %-a központi, helyi önkormányzati vagy köztisztviselői költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, köztisztviselő kedvezményezett esetén, ha a kedvezményezett
  - ba) a fizetési számláit az Áht. alapján a kincstárban köteles vezetni, vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére a kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy
  - bb) megítélt támogatásának összege nem éri el az ötszázmillió forintot.

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő (nem közszféra szervezet) a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés - tartalékkeret és általános forgalmi adó nélkül számított - elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közszféra szervezet a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés - tartalékkeret nélküli - elszámolható összege 50%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közszféra szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 118. §-ában foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybe vételére is jogosult.

A szállítói előleg 50 %-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50 %-ának teljesítését követően haladéktalanul el kell számolni.

A szállítói előleget a Támogató visszaköveteli, ha a Kedvezményezett nem nyújt be igénylést időközi kifizetésre a szállítói előleg – vagy több részletben történő előlegfolyósítás esetén annak első részlete – kifizetésétől számított 12 hónapon belül, valamint ha a benyújtott kifizetési igénylés vagy más körülmény – így különösen helyszíni ellenőrzés megállapítása – a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

5.5. Az elszámolható költségek köre

A **projekt elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségének.

Amennyiben a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő meg kíván valósítani a projekt részeként, azonban a felhíváson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt összes költségét!

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költség típusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletét képező *Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről - 2014-2020 programozási időszak c. útmutató* tartalmazza.

Egyszerűsített elszámolásra jelen felhívás keretében nincs lehetőség.

Felhívjuk a figyelmet, hogy jelen Felhívásban alkalmazott „költségkategóriák és költség típusok” nem feleltethetők meg a Kedvezményezett könyveiben szereplő költségsoroknak. A „költségkategóriákba és költség típusokba” sorolás csak jelen támogatási rendszer keretén belül értelmezendő, célja a projekt költségvetés strukturálása és a kifizetési igénylések ellenőrzésének megkönnyítése.

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

PROJEKTELŐKÉSZÍTÉS

Projektelőkészítés költségei

- Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége
  - o Megvalósíthatósági tanulmány- egyéb terv költségének elszámolására csak részletes indoklással van lehetőség

A tervek elkészítésének költsége magában foglalhatja az engedélyeztetési költségeket, amennyiben a megkötött vállalkozói szerződés szerint annak beszerzése a tervező feladata.

- Közbeszerzés költsége
  - o Közbeszerzési szakértő díja
  - o Közbeszerzési eljárási díja
- Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség
  - o Előkészítéshez kapcsolódó egyéb szakértői tanácsadás

PROJEKTMEGVALÓSÍTÁS

Beruházáshoz kapcsolódó költségek

- Eszközbeszerzés költségei, kivéve használt eszköz beszerzése
- Immateriális javak beszerzésének költsége
  - o Vagyoni értékű jog bekerülési értéke
  - o Szoftver bekerülési értéke
  - o Egyéb szellemi termék bekerülési értéke

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei

- Egyéb szakértői szolgáltatás költségei
- Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei
  - o Marketing eszközök fejlesztése, kivitelezése
  - o Rendezvényszervezés, kapcsolódó ellátási, catering költségek, reprezentációs költségek
  - o Egyéb kommunikációs tevékenységek költségei
- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége
  - o Tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatos kötelező feladatok költségei
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj
- Egyéb szolgáltatási költségek
  - o Biztosítékok jogi, közjegyzői, bankköltségei
  - o Hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
  - o Vagyonbiztosítás díja

Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei

- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás
  - o Munkabér
  - o Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
  - o Személyi jellegű egyéb kifizetések (kivéve jutalom)
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség
  - o Utazási költség
  - o Szállásköltség
  - o Helyi közlekedés költsége

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek

- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szállítási, tárolási, raktározási költség

Célcsoport támogatásának költségei

- Célcsoport útiköltsége

Projektmenedzsment költség

- Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása
  - o Munkabér
  - o Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
  - o Személyi jellegű egyéb kifizetések

Személyi jellegű ráfordításként kizárólag a Támogatási szerződés megkötésekor rögzített projektmenedzsment tagjainak bérköltsége, személyi jellegű egyéb költsége és bérjáruléka számolható el.

Új projektmenedzsment tagok személyi jellegű költségének elszámolása csak az erre vonatkozó bejelentett változások jóváhagyását követően lehetséges.

- Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség
  - o Utazási költség
  - o Szállásköltség helyi közlekedés költségei
  - o Napidíj
- Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja
- Egyéb projektmenedzsment költség
  - o Projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége

Közszféra szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3.8.2 pontjában foglalt előírásokat.

A projektmenedzsment tevékenységéhez kapcsolódó költség csak a projekt szakmai előrehaladásának arányában számolható el a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 110. § (5) bekezdésben foglaltak szerint.

Általános (rezi) költség

- Egyéb általános rezsiköltség
  - o Kommunikációs és postaforgalmi szolgáltatások költsége
  - o Bankszámla nyitás és vezetés költsége
  - o Dokumentációs/archiválási költség

Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

Nem elszámolható költség

Isd. Felhívás 5.8. pontjában leírtak.

Saját teljesítés a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5 pontjában leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költségtípusai vonatkozásában számolható el:

- Projektelőkészítés költségei (összes költségtípus vonatkozásában)
- Beruházáshoz kapcsolódó költségek (összes költségtípus vonatkozásában)
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költségtípus vonatkozásában)
- Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei (összes költségtípus vonatkozásában)
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek (összes költségtípus vonatkozásában)
- Célcsoport támogatásának költségei (összes költségtípus vonatkozásában)
- Projektmenedzsment költségek (összes költségtípus vonatkozásában)

A saját teljesítés keretén belül a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5.4. értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításai számolhatók el.

Amennyiben a támogatást igénylő helyi önkormányzat és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatónak minősül a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költsége is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

5.6. Az elszámolhatóság további feltételei

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2016. május 1. vége: 2020. december 31.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztása:

- Elszámolni kizárólag a végérvényesen a kedvezményezettet terhelő, ténylegesen felmerült költségeket lehet, melyek számlával, bevallással, egyéb hiteles számviteli vagy egyéb belső bizonylattal igazolhatóak.
- Elszámolni azokat a költségeket lehet, melyek közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekt tevékenységéhez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához, szerepelnek a projekt elfogadott költségvetésében, illetve annak hatályos módosításában és arányos hozzáadott értéket képviselnek.
- A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladják meg a szokásos piaci árat (vagy a közbeszerzési szerződésben rögzített árat). A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen az elszámolható költség besorolása. Közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetén a szokásos piaci ár igazolására az árajánlatoknak legalább három, egymástól független ajánlattevőtől kell származni. Ennek igazolása a kifizetési kérelem benyújtásakor szükséges.
- Az egyes költségek elszámolása alkalmával nem valósulhat meg kettős finanszírozás;

Jelen felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás:

- személyi jellegű költségek összesítője
- általános (rezsi) költség összesítő
- anyagköltség összesítő
- utazási és kiküldetési költség összesítő
- áfa összesítő - fordított adózás esetén

Jelen felhívás keretében kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: 100 000 Ft

Az elszámolható költségek valódiságát igazoló, kifizetési igénylésben benyújtandó dokumentumok körét a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 4. sz. melléklete alapján a támogatási szerződés határozza meg.

Jelen felhívás keretében szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.

E-beszerezés funkció használatára vonatkozó kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet, hogy a kedvezményezett köteles a projekt keretében megvalósítandó, Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzései vonatkozásában az alábbiak szerint eljárni:

1. A kedvezményezett beszerzési igényét az ajánlattételi határidőt megelőző legalább öt nappal köteles a pályázati e-ügyintézés felületen „Beszerzéseim” menüpont alatt feltölteni.
2. Nem kell közzétenni a beszerzési igényt a 3 000 000 Ft-nál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon szerződéseinek esetében, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 300.000 Ft-ot.

5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költség típusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Költség típus	Maximális mértéke az összes elszámolható költségre vetítve (%)
Projekt előkészítés, tervezés (kivéve beszerzési, közbeszerzési eljárások lefolytatásának költsége)	5%
Közbeszerzési, beszerzési eljárások lefolytatása	1%
Projektmenedzsment	2,5%
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás	0,5%

Általános költségek (rezsi)	1 %
-----------------------------	-----

A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3.12.6. pontja értelmében lehetséges fenti táblázatban szereplő költségkorlátok átcsoportosítása.

A projekt keretében a projekt előkészítés, tervezés, a közbeszerzési eljárások lefolytatása, projektmenedzsment, tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása, valamint általános költségek (rezsi) elszámolható költsége összesen nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 10%-át.

További költségvetési korlát:

	Minimális mértéke az összes elszámolható költségre vetítve (%)
saját teljesítés	40 %

Szakmai indoklású költségvetési korlátok

Kölségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható költségre vetítve (%)
Az f) „települési programsorozathoz és figyelemfelkeltő akcióhoz kapcsolódó médiakampányok megszervezése és lebonyolítása” választható tevékenység megvalósításához kapcsolódó költség	20 %
A j) „gyakorlati tanulást elősegítő, a célcsoportot aktívan bevonó, demonstrációs elemeket tartalmazó ismeretterjesztő bemutatóhely kialakítása” választható tevékenység megvalósításához kapcsolódó költség	20 %

Jelen felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítására, valamint a projektmegvalósítás során kötelező.

5.8. Nem elszámolható költségek köre

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel az 5.5. pontban, különösen:

- Azok a költségek, amelyek nem felelnek meg az elszámolható költségekre vonatkozó általános feltételeknek, a cél megvalósításával nincsenek közvetlen kapcsolatban;
- Közüzemi számlák;
- Fenntartást szolgáló tevékenységek és eszközök költségei;
- Természetbeni hozzájárulás;
- Értékcsökkenési leírás költsége;
- Visszaigényelhető adók;

- Olyan alvállalkozói szerződés, amely növeli a tevékenység végrehajtásának költségeit, de ezzel arányosan nem ad hozzá értéket;
- Közvetítőkkal vagy tanácsadókkal kötött alvállalkozói szerződés, amely a kifizetést a tevékenység összköltségének a százalékos arányában határozza meg, hacsak az ilyen költséget a kedvezményezett nem igazolja a munka vagy a szolgáltatás valóságos értékére való hivatkozással;
- Olyan tárgyi eszköz vételára, amelyet a kedvezményezett csőd eljárás vagy felszámolás alatt álló társaságtól szerzett be;
- Személy- és tehergépjármű vételára;
- Bíróságok, pénzbüntetések és jogvitákkal kapcsolatos kiadások;
- Adók és illetékek, ha nem a kedvezményezettet terhelik;
- Közterület-használati díj, amennyiben a díj a kedvezményezettet vagy annak tulajdonában lévő gazdálkodó szervezetet illeti, illetve mindennemű, a kedvezményezett részére egyben bevételt is jelentő költség;
- Hitelkamatok (kivéve a kamattámogatás vagy garanciadíj-támogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás formájában), a pénzügyi műveletek díjai, a deviza-átváltási jutalékok és veszteségek és az egyéb, tisztán pénzügyi ráfordítások, kivéve a bankszámla-nyitás költségei (amennyiben kötelező önálló bankszámlát nyitni a projektre) és a tranzakciós költségek;
- Hiteltúllépés költsége
- Kamattartozás- kiegyenlítés
- Olyan tevékenység költségei, melyekre a kedvezményezett vagy bárki más már támogatást vagy bármilyen más pénzeszköz átvételt igénybe vett;
- Nem belföldi rendezvényhelyszínekhez, kampányhelyszínekhez kapcsolódó költségek;
- Projektmenedzsment esetében a kötelező hatósági feladatokhoz kapcsolódó bérköltség;
- Saját teljesítésű projektmenedzsment esetén a rezszi költség;
- Azon hatósági és eljárási díjak, illetékek, melyek a kedvezményezett bevételét képezik;
- Peres ügyekkel, késedelmi kamattal, ítélet alapján fizetendő kártérítésekkel kapcsolatos költségek;
- Továbbá az alábbi tevékenységekhez kapcsolódó költségek:
  - o konkrét szervezet(ek), termék(ek) vagy szolgáltatás(ok)marketingje, népszerűsítése
  - o nemi, faji vagy etnikai származáson, valláson, vallásos vagy politikai meggyőződésen, fogyatékossgon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést tartalmazó vagy közízlést sértő kommunikációs tevékenység
  - o politikai tartalmú kommunikációs tevékenység
  - o közoktatási, szakképzési vagy felsőoktatási alaptevékenység (formális oktatás)
  - o külföldi helyszínen megvalósuló rendezvény, illetve külföldi lakosság elérése

A projekttel összefüggésben, az értékesítésből, szolgáltatásból, bérbeadásból, regisztrációs díjból és egyéb bevételből a megvalósítás időszakát magába foglaló teljesítési időponttal számlázott bevétel a teljesítés időpontját is tartalmazó elszámolási időszakban csökkenti a projekt elszámolható költségeinek összegét!

5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

6. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM ELKÉSZÍTÉSE SORÁN CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket szükséges csatolni:

1. Konzorciumi együttműködési megállapodás a támogatási kérelem benyújtására (aláírt, szkennelt – pdf/tif- formátum) (amennyiben releváns)
2. Megvalósíthatósági tanulmány és mellékletei (szkennelt –pdf/tif- formátum, a mellékleteket excel formátumban)
3. Nyilatkozat arról, hogy kettős finanszírozás nem áll fenn
4. Nyilatkozat arról, hogy az ÁÚF 2. pontjában szereplő kizáró okok nem állnak fenn a szervezetre vonatkozóan
5. Nyilatkozat arról, hogy a támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint
6. Közoktatási intézményt érintő projektek esetén, ha a Támogatást igénylő szervezet nem azonos a fejlesztéssel érintett közoktatási intézmény működtetőjével és/vagy fenntartójával és/vagy tulajdonosával, akkor a támogatási kérelmet benyújtón kívüli két szervezettől nyilatkozat, mely szerint a működtető/fenntartó/tulajdonos ismeri és támogatja az adott projekt célkitűzéseit és megvalósítását, fenntartását, valamint a projekt megvalósítási időszaka alatt és azt követően legalább a kötelező fenntartási időszak végéig vállalja a működtetői/fenntartói/tulajdonosi jogokból és kötelezettségekből eredő feladatok ellátását.
7. Megvalósítási nyilatkozat

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az ÁÚF 3. pontja tartalmazza.

7. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk a tisztelt támogatást igénylőt, hogy a támogatási kérelmek elbírálása során a támogatást igénylővel kapcsolatos, a közhiteles adatbázisokban elérhető adatok vagy azok egy része az eljárási rendelet hatálya alá tartozó szervezetek által felhasználásra kerülnek.

Az irányító hatóság fenntartja a jogot, hogy jelen felhívást a jogszabályi környezet alakulásának megfelelően indokolt esetben módosítsa, illetve jogszabályban meghatározott esetben felfüggeszse, vagy lezárja, amelyről az irányító hatóság indoklással ellátott közleményt tesz közzé a www.szechenyi2020.hu oldalon.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy az ÁÚF a www.szechenyi2020.hu honlapon található és általános tájékoztatást nyújt az alábbiakról:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja

- a) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja standard eljárásrendben
  - b) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja egyszerűsített eljárásrendben
  - c) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja kiemelt eljárásrendben
  - d) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja területi kiválasztási eljárásrendben
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
  5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
  6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
  7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
  8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
  9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
  10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
  11. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok
  12. A környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

8. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

1. Konzorciumi együttműködési megállapodás minta
2. Útmutató az MT készítéséhez
3. Útmutató a támogatási kérelem adatlap kitöltéséhez
4. Nyilatkozat minta ahhoz, hogy kettős finanszírozás nem áll fenn
5. Nyilatkozat minta ahhoz, hogy az ÁÚF 2. pontjában szereplő kizáró okok nem állnak fenn a Támogatást igénylőre vonatkozóan
6. Nyilatkozat minta arról, hogy a támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint
7. Megvalósítási nyilatkozat minta

FOGALOMJEGYZÉK

Aktív elérés/részvétel: a kétirányú kommunikációs tevékenységbe bevont személyek száma (egy személy csak egyszer számolható). A célcsoport „aktív elérése” akkor valósul meg, ha a szemléletformáló tevékenység során az üzenet befogadása a célszemély aktivitását igényli. Az aktív elérési mutatók abban az esetben alkalmazhatók, amennyiben valóban kétirányú kommunikáció valósul meg, tehát a célcsoportnak lehetősége van és él is a lehetőséggel, hogy reagáljon, kérdezzen vagy új cselekvési formákat próbáljon ki a kampány során. Az aktív részvétel jelen felhívás esetében valamilyen, a szemléletformálás témáját tükröző, a szakmai üzenet elmélyítését segítő, a célcsoporti sajátosságoknak megfelelő kampánytermék (rajz, fotó vagy egyéb alkotás pl. kitöltött teszt feladatlap, vagy egyéb feladatok megoldása, élménybeszámoló, ötletpályázat stb.) létrehozását jelenti. A mutató kiszámítása: A szemléletformálásba bevont minden olyan személy növeli a mutató értékét, aki valamely kampányterméket - önállóan vagy csoportosan – létrehozott.

ATL kampány (above the line rövidítésből): Olyan kampány, mely ellentétben a BTL eszközökkel (below the line), olyan médiumokkal valósul meg, amelyek használatakor a közönség tudatában van annak, hogy marketing célcsoportnak számít, azaz reklámokat szánnak figyelmébe, ugyanakkor a kommunikáció során nem valósulhat meg közvetlen visszacsatolás a befogadó részéről. Például TV, rádió, köztéri nyomtatott, sajtó, mozi, és a nem interaktív online eszközök.

Beszerezés környezettudatosan (zöldbeszerzés): környezeti szempont(ok) alkalmazása beszerzésben, azaz legalább egy, egyértelműen azonosítható környezeti vagy környezetvédelmi szempont megjelenítése a beszerzés tárgyában, részletes leírásában (műszaki feltételek stb.), a beszállítótól elvárt követelmények között (pl. alkalmassági feltétel), a szerződés feltételeiben, vagy a kiválasztásban. Nemcsak közbeszerzés esetén alkalmazható zöld beszerzés, hanem egyszerű beszerzésekben is.

a) Ajánlások a termékek beszerzéséhez

Adott termék beszerzése előtt és során a következő szempontokat érdemes figyelembe venni, az itt leírt sorrendben:

- beszerzés, csak ha feltétlenül szükség a termék
- célszerű megvizsgálni, hogy a kölcsönzés, lízing vagy más alternatív lehetőségek nem jöhetnek-e számításba.
- vásárlás esetén hosszú élettartamú terméket, berendezést kell választani
- lehetőleg környezetbarát termékjellel rendelkező terméket kell vásárolni
- újra használható terméket kell választani
- kerülni kell a felesleges csomagolást
- a termék, az alkatrészei, csomagolása legyen újrahasznosítható

- előnyben kell részesíteni az újrahasznosított anyagból készült termékeket
- meghibásodás esetén a termék legyen könnyen és gazdaságosan javítható
- energiahatékony berendezések előnyben részesítése
- helyi termékek előnyben részesítése, felesleges szállítások elkerülése

b) Ajánlások a szolgáltatások beszerzéséhez:

A szolgáltatások megrendelése/közbeszerzése során figyelembe kell venni a zöld alapelveket és lehetőség szerint érvényesíteni azokat a szolgáltatók vonatkozásában.

Az alapelveknek megfelelő szolgáltatók a preferáltak.

Alapelvek:

- irodai papírhasználat környezeti hatásainak minimalizálása (újrahasznosított alkotórész a papírban, fehérítetlen papír, kötelező kétoldalas nyomtatás)
- az „Ajánlások Zöld fesztiválok szervezéséhez” c. kiadványban részletezett tevékenységekre vonatkozó speciális követelményeknek való megfelelés (a kiadvány hozzáférhető itt: www.hcb.hu/magyar/tanulmanyok/ajanlasok-zold)
- környezetközpontú irányítási rendszerrel (ISO 14001 / EMAS) való rendelkezés
- helyben (max. kistérségi szinten) jelenlevő beszállítók
- a fenti elveket a támogatók, szponzorok kiválasztásánál is ajánlott figyelembe venni.

c) Ajánlások a média, a kommunikáció területéhez:

- a környezetvédelmi kezdeményezések mindegyikéről be kell számolni a médiának
- a projektről szóló információs csomag világítsa meg a környezetileg hasznos tevékenységeket is
- a sajtóanyagot elektronikus úton, jóval a rendezvény előtt kapják meg az újságírók (e-mail, CD)
- a nyomtatott sajtóanyagot a szükséges minimumra kell korlátozni megjelenésben és mennyiségben is
- honlap esetén megfelelő nyilvánosságot kell biztosítani a látogatottság érdekében
- az összes sajtóanyagot a zöld nyomtatás alapelveinek megfelelően kell kiadni.

Ezek az előbb ismertetett zöldiroda papírhasználati elvein túl a következők: könnyebb papír használata, növényi alapú festékek használata nyomtatásnál, felesleges színezés elkerülése, borítók, mappák újrahasználata.

- Újsághirdetés, szakmai publikációk, szervezeti hírlevelek, poszterek, sajtóközlemények és rádióhasználat ajánlott a projektkommunikációja során. A direkt marketing kampányokat kerülni kell.
- A promóciós anyagokon, ha lehet, nem kell dátumnak lennie, ebben az esetben újrahasználhatóak.
- A standokat minimális anyagfelhasználással, akár helyi, újrahasznosított anyagokból is kialakítható, a fesztivált követően azok utóhasznosítására is kell gondolni.
- Lehetőség szerint olyan feliratokat, táblákat és figyelemfelkeltő eszközöket alkalmazzunk, amelyeket egy későbbi rendezvényen is lehet használni!

d) Papírhasználat és zöld iroda tippek a szervezésnél

- számítógépes szerkesztés priorizálása, nyomtatni csak szükség esetén és csak a szükséges terjedelemben
- nyomtatás esetén a leghatékonyabb papírfelhasználást a következő módszerekkel érhetjük el:
  - A papír tartalmazzon újrahasznosított alkotórészt! Az újrahasznosított rész aránya lehetőleg minél nagyobb legyen!
  - Fehérítetlen vagy nem klórral fehérített papírt célszerű használni.
  - Legyen kötelező a kétoldalas nyomtatás!

- Tartsuk be az alapvető környezetbarát szerkesztési elveket (minimális margó, minimális fehér hely, kisebb betűméret), természetesen az olvashatóság szem előtt tartásával.
- Az egyoldalas nyomtatványokat össze kell gyűjteni, és fax-előlapként vagy jegyzetként újrahasznosítani!
- Tonereket, tintapatronokat ne cseréljük, hanem töltsük újra!
- Az utazásokat csökkentsük a minimumra, kommunikáljunk inkább elektronikus úton!

Brief: A reklám vagy PR ügynökség(ek) számára készített írásos összefoglaló, amely rögzíti a célokat, az elvárt feladatokat és a munka értelmezéséhez és tervezéséhez szükséges minden feltételrendszert. Az ügynökség a brief alapján készíti el a stratégiát, eszközparkot stb. tartalmazó kommunikációs tervet.

BTL kampány: Olyan kampány, mely a célcsoport tagjait célzottan, személyre szólóan éri el. A BTL kampány célcsoportja egyes esetekben aktív, más esetekben passzív befogadója az üzenetnek, attól függően, hogy a kommunikációs tevékenység a célcsoport milyen mértékű involváltságát feltételezi. Így például egy előadás megtekintése és a hozzá kapcsolódó kiadványok átvétele passzív befogadást jelent, de egy vitafórumon való részvétel a kommunikáció aktív befogadását jelenti. Példák BTL kommunikációs eszközökre: célzott online marketing, PR (sajtókapcsolatok, rendezvények, kiállítások, kiadványok, ajándékok), direkt marketing.

Címkézés, címke: bármely olyan terminus, szó, leírás, védjegy márkanév, képi információ vagy jel, amely valamely terméket (árut, szolgáltatást) kísérő vagy arra utaló csomagoláshoz, irathoz, tájékoztatóhoz, felirathoz, címkéhez, táblához, gyűrűhöz vagy fémgyűrűhöz kapcsolódik és azon található. A jelen konstrukcióban csak azok a címkék, amelyek a környezeti, ökológiai, méltányos, fenntartható vagy környezetbarát fogalomkörhöz kötődő értéket hordoznak.

Formális tanulás, nem-formális tanulás, informális tanulás:

- A formális tanulás szervezett és strukturált közegben (pl. oktatási, képzési rendszer, vállalati képzés keretei között) történő tanulás. A formális tanulás rendszerint a tudás megszerzését igazoló hivatalos elismeréssel (diploma, bizonyítvány) zárul.
- A nem-formális tanulás tervszerű, de nem kifejezetten tanulási célzatú, de jelentős tanulási elemet tartalmazó tevékenység keretében végzett tanulás. A nem formális tanulás az alapoktatási és képzési feladatokat ellátó rendszerek mellett zajlik, és általában nem zárul hivatalos bizonyítvánnyal. A nem formális tanulás lehetséges színterei: munkahely, civil és társadalmi szervezetek vagy a formális oktatási rendszerekben folyó tanulás kiegészítése céljából létrehozott képzőintézmények.
- Az informális tanulás a napi élettevékenység (családban, munkahelyen, szabadidős tevékenység során stb.) keretében történő, nem feltétlenül tudatos tanulási tevékenység.

Interaktív projektlem: Kölcsönös, közvetlen kapcsolaton, kétirányú kommunikáción alapuló, a célcsoportok aktív részvételét megkövetelő tevékenységek a projekt megvalósítása során.

Képzés: jelen felhívás keretein belül a képzés nem jogi terminológia, jogszabályi megfelelésre tekintet nélkül képzésnek minősül minden az 1.1 pontban felsorolt célokhoz köthető készségek elsajátítását vagy fejlesztését előmozdító tevékenység.

Komplex kampány: ATL és BTL eszközöket ötvöző, ezek szinergikus hatására építő kommunikációs kampány.

Passzív elérés: A kampányüzenettel való találkozások számát mutatja, tehát egy személy többször is számolható, ha többször találkozik az üzenettel. Passzív elérés esetén a kommunikációnak a célszemély passzív befogadója. A passzív elérés az egyirányú – jellemzően média – kommunikáció keretében valósul meg, de passzív elérés az is, ha előadás, kerekasztal beszélgetés, vagy egyéb program nézőjét, azaz a

rendezvény passzív résztvevőjét éri el a fenntarthatósági üzenet. Továbbá passzív elérésnek minősül a szórólapok, broszúrák és ajándéktárgyak átadása is.

W3C akadálymentesítési szabvány: A Web Akadálymentesítési Útmutató 2.0 (WCAG 2.0) széleskörű ajánlásokat foglal magába a webtartalom minél könnyebb eléréséhez (ld. pl. <http://www.w3c.hu/forditasok/WCAG20/>). Az irányelvek követésével a tartalom széles körben lesz elérhető az olyan fogyatékkal élők számára, mint a vak és gyengénlátó, a siket és hallássérült, a tanulási nehézségekkel küzdő, az értelmileg visszamaradott, a mozgássérült, a beszédhibával rendelkező, a fényre érzékeny és a mindezek kombinációjával küzdő emberek.

A legfontosabb alapelvek, melyek a web elérhetőség alapját biztosítják:

1. Észlelhetőség, ennek érdekében legalább:

- szöveges alternatívát kell biztosítani bármilyen nem-szöveges formátumú tartalomhoz
- alternatívákat kell biztosítani az idő-alapú médiához
- az előtér és háttér megkülönböztethető kontrasztú kell, hogy legyen
- a szöveg és a képként reprezentált szöveg vizuális megjelenítése esetében a kontrasztarány minimum 4,5:1 kell, hogy legyen
- a szöveg és a képként reprezentált szöveg vizuális megjelenítése során a kontrasztarány legalább 7:1 kell, hogy legyen.

2. Működtethetőség érdekében legalább:

- minden funkciónak elérhetőnek kell lennie a billentyűzetről
- időzítés kikapcsolhatóvá kell tenni
- biztosítani kell, hogy nem jelenjenek meg olyan tartalmak, ami három alkalomnál többször villan fel egy másodperc alatt.

3. Érthetőség érdekében legalább:

- elérhetővé kell tenni a szokatlan vagy szűk értelemben használt szavak és mondatok, illetve rövidítések konkrét definícióját
- biztosítani kell a hibamegelőzést és a támogatott javítást a bevitelben (ha van).

Vonatkozó jogszabályok listája

Törvények
A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény
Kormányrendeletek
A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet
Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet
Miniszteri rendeletek
Az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006 (V.24.) TNM rendelet
Közösségi szabályok
Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

Környezetvédelmi Tanács 2013. június 18-i közleménye az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiáról (COM (2013) 216 final)
Egyéb közjogi szervezetszabályozó határozatok
A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1084/2016. (II. 29.) Korm. határozat
A 2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat
A Nemzeti Épületenergetikai Stratégiáról szóló 1073/2015. (II. 25.) Korm. határozat
A Nemzeti Energiastratégiáról szóló 77/2011. (X. 14.) OGY határozat
Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Tervével összefüggő egyes feladatokról szóló 1002/2011. (I. 14.) Korm. határozat
Magyarország III. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Tervéről szóló 1601/2015. (IX. 8.) Korm. határozat
A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról szóló 29/2008. (III. 20.) OGY határozat
Az Energia- és Klímatudatossági Szemléletformálási Cselekvési Tervről szóló 1602/2015. (IX. 8.) Korm. határozat